International Science Journal of Management, Economics & Finance
2022; 1(5): 17-25
https://isg-journal.com/isjmef/
doi: 10.46299/j.isjmef.20220105.03
ISSN: 2720-6394

INTERNATIONAL SCIENCE GROUP

Обґрунтування перспектив розвитку інтегрованих утворень у сільському господарстві України

Наталія Данік
Кафедра економіки, менеджменту та фінансів, природничий факультет, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, Миколаїв, Україна
ORCID 0000-0001-5821-6232

Артемій Торлопов
Кафедра економіки, менеджменту та фінансів, природничий факультет, Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, Миколаїв, Україна

Для цитування цієї статті:
Данік Наталія, Торлопов Артемій. Обґрунтування перспектив розвитку інтегрованих утворень у сільському господарстві України. International Science Journal of Management, Economics & Finance. Vol. 1, No. 5, 2022, pp. 17-25. doi: 10.46299/j.isjmef.20220105.03.
Надійшла до редакції: 03 листопада 2022 р.; **Схвалено:** 08 листопада 2022 р.;
Опубліковано: 01 грудня 2022 р.

Анотація: Однією з ключових проблем сільського господарства України, що обмежує можливості стратегічного розвитку, ефективного використання ресурсного потенціалу, інноваційної модернізації є проблема структурної дезорганізації міжгалузевої взаємодії сільськогосподарських підприємств, переробних підприємств, відсутності системності в управлінні цим процесом. У статті проаналізовано шляхи отримання фінансових результатів агроформувань в Україні, та їх підвищення. Багато з них за час роботи досягли хороших результатів, що підтверджує переваги велико-серійного виробництва. Стверджується, що проблему подальшого розвитку комплексних формувань можна вирішити в рамках наукової концепції, згідно з якою комплексне формування є сучасною формою концентрації виробництва, яка найбільш повно відповідає вимозі прискореного переведення сільського господарства на шлях інтенсивного розвитку. Реалізація цієї концепції дозволяє мобілізувати організаційні резерви зростання ефективності інтегрованих формувань. Розглянуто основні інструменти механізму його реалізації: підвищення рівня кооперації та концентрації, створення сервісних центрів і спеціалізованих виробничих підрозділів, скорочення чисельності керівників середньої ланки, підвищення рівня організації праці та якості управління за рахунок інформатизації. управлінської роботи. Пропонується прискорити темпи створення об’єднань та посилити їх закладені резерви для встановлення певних фінансових пільг, переглянути порядок зарахування до місцевих бюджетів, забезпечити розробку та експертизу проектів створення та розвитку нових об’єднаних одиниць. В умовах багатоукладної економіки, розвитку глобалізаційних процесів структурний дисбаланс територіального управління проявляється в диспропорції рівнів розвитку ланок виробничо-вартісного ланцюга та нееквівалентності міжгалузевого обміну, інституційного обмеження розвитку конкурентного середовища локальних агропродовольчих ринків, деградації соціальної інфраструктури, а також невідповідності структурних параметрів розвитку територіального сільського господарства є цільовим орієнтирам аграрної політики на макрорівні.

Ключові слова: глобалізація, агрохолдинг, агроформування, інтеграція, сільське господарство, ефективність, виробництво, зміни, розвиток.

1. Вступ

Найбільш актуальне завдання ефективного планування і управління діяльністю агрохолдингів набуло після ратифікації Асоціації України з Європейським Союзом. Регламенти, директиви, рішення ЄС та рекомендації, які включені до додатків до Угоди про вступ, є частиною правової бази зобов'язань, які має виконати українська сторона та вимагають від агрохолдингів для виробництва інноваційної продукції з високоякісної споживчої характеристики, використовувати інноваційні технології поглибленої переробки с.-г сировини та її зберігання та інші елементи управління сільським господарством. Реалізація цих вимог з метою підвищення вітчизняного аграрного бізнесу на вищий рівень, зокрема європейських стандартів, стабілізації та розвитку с.-г. виробництва, потребує розвитку аграрної індустрії, формування нових підходів і механізми її реалізації.

Вітчизняна агропромислова промисловість має значний потенціал, який здатний забезпечити високий рівень науково-технічного розвитку України. При цьому переважаючими джерелами зростання промислової сфери агробізнесу до теперішнього часу були резерви виробничих потужностей і зовнішнє економічне середовище, сприятливе для експорту сільськогосподарської продукції натуральної сировини.

Збереження існуючих тенденцій в агропромисловому комплексі та промисловому секторі країни на основі низько-технологічних процесів виробництва, а також триваючий спад виробництва в агропромислових комплексах, доводить необхідність застосування наукових підходів до дослідження активних зв'язків агрохолдингів. На сучасному етапі одним із пріоритетних напрямів державної політики має стати модернізація сільського господарства України.

2. Об'єкт і предмет дослідження

Об’єктом дослідження є формування фінансових результатів та розвиток агроформувань в Україні, та шляхи їх підвищення за мінімальних витрат. Предметом дослідження є аналіз тенденцій розвитку агрохолдингів та інших агроформувань в сучасних економічних умовах.

3. Мета та задачі дослідження

Метою даної роботи є аналіз фінансових перспектив та тенденцій розвитку агрохолдингів

4. Аналіз літератури

Для розвитку зовнішньої політики на світовому ринку продукції діяльність агрохолдингів в економічному розвитку будь-якої країни здається надзвичайно важливою. Таким чином, в 1977 р. спеціальна комісія Сенату США зробила висновки про перспективи розвитку науки і техніки, яким було більше надано повноважень ніж будь-яким іншим компонентам національної політики або національної програми. У січні 2003 р. у Гельсінкі з ініціативи Парламенту Фінляндії, а також ЮНЕСКО і ISESCO відбувся круглий стіл «Наука, технологічна та інноваційна політика: Парламентські перспективи» за участю представників парламентів посланців Європи, Азії, Африки та Америки. В основі роботи засідання учасники є затвердження Гельсінської декларації, яка є зверненням до парламентаріїв. У цій Декларації зазначено, що основним критерієм успіху є розвиток національної інноваційної системи, обґрунтованість зовнішньої політики в світовому ринку продукції сільськогосподарського призначення в контексті глобалізації. Тому важливим стратегічним напрямком України є розвиток діяльності агрохолдингів у контексті саме глобалізації. Досягнення української економіки де виробництво та конкурентоспроможність послуг вітчизняних підприємств на зовнішньому та внутрішньому ринках відіграє особливу роль, і є одним із головних завдань

економіки. Важливий елементом конкурентоспроможності є інновації, які останнім часом стали вирішальними для розвитку аграрного виробництва в соціальній системі, заснованій на отриманих знаннях та інформаційних ресурсів.

Розв'язання проблеми продовольчої безпеки в Україні – це національне завдання, яке безпосередньо пов'язане з розвитком діяльності агрохолдингів. Україна заявила про вибір інноваційного шляху свого розвитку багато років тому. Велика кількість законодавчих та нормативних документів були адаптовані під реалізацію цієї програми. Також спеціалісти активно працюють над питанням реорганізації державних органів, проводять конференції, форуми та громадські дискусії, розглядають проблеми інновацій в численні публікації. Але головне – це запуск реальних механізмів інноваційного розвитку, які працюватимуть у кожній галузі національної економіки, враховуючи національні пріоритети та тенденції світового розвитку науково-технічного прогресу.

5. Методи досліджень

В процесі дослідження були використані традиційні способи та засоби економічного аналізу, а саме: наукового узагальнення (при визначені сутності процесів та систематизації її складових); порівняння (при зіставленні показників у динаміці); групування (при класифікації); графічний (при дослідженні динаміки і структури); синтез (для дослідження окремих сторін об'єкта, виявлення певних понять); індукція (для одержання загальних висновків на основі окремих фактів); дедукція (одержання часткових висновків на основі знання певних загальних положень).

6. Результати досліджень

Дослідження показують, що нині у загальній кількості сільськогосподарських організацій України налічується 20-25% великих самостійних сільськогосподарських підприємств, темпи розвитку яких у два і більше разів перевищують середні показники по комплексних формуваннях[1]. Інтегровані підрозділи не завжди працюють краще, ніж неінтегровані сільськогосподарські підприємства. Так, наприклад, встановлено, що в сільському господарстві України продуктивність праці за останні п'ять років зросла майже на 60%, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах — на 65,7%, а у великих комплексах — лише на 51,3%, за винятком великих птахокомплексів, де виробництво продукції на одного працівника за останні роки зросло більше, ніж у некомбінатних сільськогосподарських підприємствах та селянських господарствах.

Зазначене свідчить, з одного боку, про можливість реалізації значних резервів якісно нової організаційно-правової форми концентрації виробництва, з іншого, про наявність проблем, що виникають при створенні та розвитку інтегрованих сільськогосподарських формувань.

Аналіз показав, що всю сукупність існуючих інтегрованих утворень можна розділити на декілька класів з різним потенціалом. Найбільшими вони є там, де територіальне розміщення окремих сільськогосподарських підприємств і технологія виробництва дозволяють здійснювати тісну виробничу кооперацію. При цьому якщо раніше самостійні підприємства розташовувалися в одному сільському муніципальному районі, то в них значна частина резервів кооперації вже реалізована до створення інтегрованого утворення. Можливість кооперації також зменшується, коли сільськогосподарські підприємства розташовані на великій відстані, хоча й на одній сільській муніципальній території.

Особливу групу складають великі сільськогосподарські підприємства, що займаються овочівництвом і садівництвом, у яких технологія не дозволяє кооперувати та інтегрувати сільськогосподарські підприємства в основному виробництві. Тут ефект досягається за рахунок концентрації обслуговування та забезпечення основного виробництва, централізації управління. До того ж і тут резерви були значною мірою використані до створення великого

підприємства. Це прогресивна тенденція. Однак, за відносно короткий час істотного підвищення ефективності очікувати не доводиться.

Серед великих агроформувань є такі, створення яких не супроводжувалося змінами в організації виробництва та управлінні. Це, як правило, поодинокі великі підприємства, виробничі процеси яких характеризуються відособленістю і завершеністю. Наприклад, це птахофабрики. Загалом зростання досягнуто виключно за рахунок введення в експлуатацію новобудов із сучасним обладнанням.

У кожній галузі сільського господарства виділено групу великих підприємств, у яких темпи зростання основних економічних показників у 2–3 рази перевищують середні. Про переваги цієї форми організації виробництва та управління свідчить той факт, що такі великі формування становлять 20-25% від загальної їх кількості. За нашими розрахунками, при раціональній організації виробничих процесів продуктивність праці в комплексних формуваннях можна підвищити на 40-50%. Це забезпечить збільшення цього показника по всіх сільськогосподарських організаціях на 16-20%, а в цілому по сільському господарству — на 8-10%.

Таким чином, думка деяких експертів про неефективність організації інтегрованих формувань є в принципі неоднозначною. Річ у тому, щоб ефективно використати наявні резерви. Близько половини загального ефекту, отриманого в передових сільськогосподарських підприємствах, досягається шляхом прогресивних перетворень в основному виробництві [2]. Тобто, вищий рівень використання можливостей удосконалення його організації призвів до прискорення темпів зростання економічних показників у два рази. Це свідчить про те, що вирішальним чинником у підвищенні ефективності інтегрованих формувань були не розмірно-галузеві характеристики, а насамперед реалізація організаційно-технічних заходів [3].

Створення інтегрованого формування є організаційним заходом, спрямованим на отримання підвищення ефективності. Тому критерієм її оптимального розміру мають бути темпи зростання основних економічних показників і насамперед продуктивності праці. Дослідження підтверджують тісну залежність ефективності реалізації заходів щодо реалізації інвестиційних проектів. Досвід передових колективів доводить можливість успішної реалізації переваг комплексних формувань у підвищенні техніко-економічного рівня виробництва. Це досягається шляхом зосередження великих капіталовкладень з метою спеціалізації та модернізації найважливіших виробничих напрямків, здійснення ефективних заходів щодо впровадження нової техніки і технології [4]. Тому пошук нових форм і розширення взаємозв’язків у сфері науково-технічного співробітництва керівників і спеціалістів інтегрованих формувань є гострою потребою. Адже кооперація та інтеграція проявляються не лише у формах обміну продуктами праці та інформацією, а й у наданні технічної допомоги, спільній діяльності для розв’язання найважливіших проблем перспективного розвитку, забезпечення продовольчої безпеки країни. країна [5].

Інший, також дуже важливий аспект справи полягає в тому, що дослідження показують, що неінтегрованими, як правило, ізольованими на практиці є процеси вдосконалення забезпечення та обслуговування виробництва. Майже всі комплексні сільськогосподарські підприємства до об'єднання мали власні, часто напівкустарні, майстерні або цехи з ремонту машин і сільськогосподарських машин, ремонтно-будівельні та транспортні підрозділи. Водночас концентрація цих видів діяльності дозволяє використовувати сучасні технології та підвищувати на цій основі продуктивність праці в 1,5—2 рази. Проте найголовніше те, що це покращує забезпечення основного виробництва, підвищує його ритмічність. Слід зазначити, що такий резерв є в усіх інтегрованих формуваннях, незалежно від їх галузевої характеристики.

Найважливішим показником, що характеризує ефективність діяльності інтегрованих підрозділів на основі прискорення науково-технічного прогресу, є якість продукції, відповідність її економічних показників кон'юнктурі ринку. Ефект від створення інтегрованих формувань виникає в результаті інтеграції основних, обслуговуючих виробництв і підрозділів

матеріального забезпечення, а також у результаті прогресивних змін у структурі, методах, технології управління інтегрованими сільськогосподарськими і переробними підприємствами. Суть цих процесів — організаційні зміни в структурі основної ланки суспільного виробництва. Таким чином, їх можливості щодо підвищення ефективності виробництва на основі організаційних змін необхідно віднести до організаційних резервів підвищення ефективності виробництва. У цьому випадку його слід віднести до запасів комплексних формувань.

Про рівень організації роботи з реалізації резервів інтегрованого формування можна судити за якістю комплексного плану його виховання або стратегії його розвитку [6].

Стратегія розвитку – це комплексний документ, який має передбачати конкретні заходи щодо кооперації та спеціалізації окремих підрозділів, їх технічної модернізації, а також зосередження матеріально-технічної та ремонтної роботи. Важливе місце в ньому мають посісти заходи щодо реструктуризації апарату управління та організації ефективного внутрішнього обліку та фінансування.

Практика свідчить про високу ефективність розробки та реалізації стратегічних планів розвитку [7]. Так, в аграрному секторі економіки темпи зростання продуктивності праці в інтегрованих формуваннях зі стратегічними планами розвитку зазвичай у 3 рази вищі, ніж у тих, які не мають плану розвитку в майбутньому. Крім того, в перших краще використовують і резерви підвищення ефективності виробництва. Тільки на основі цих стратегічних планів розвитку можна оцінити ступінь сформованості та розвитку інтегрованих утворень. Проте лише 15% опитаних великих сільськогосподарських підприємств сформовані на основі комплексних планів, складених відповідними спеціалізованими організаціями. В основному вони формуються за техніко-економічним обґрунтуванням, складеним працівниками підприємств. Слід також зазначити, що лише третина великих сільськогосподарських підприємств має стратегічні плани розвитку. Проте обидва документи не орієнтують трудовий колектив на суттєве підвищення ефективності, оскільки передбачають збільшення обсягів виробництва на 6-14%, а продуктивності праці — на 8-12%. Тоді як досвід передових інтегрованих формувань свідчить про можливе збільшення цих показників на 50-70% і 20-50% відповідно.

Основним завданням створення інтегрованих формувань є розвиток і вдосконалення виробництва. Для її вирішення комплексне формування має бути розроблено перспективні програми розвитку, а також заходи щодо вдосконалення технології, впровадження засобів механізації та автоматизації виробництва, систем управління, зниження собівартості продукції.

Аналіз показує, що інтегровані формування з високою динамікою економічних показників, як правило, мають комплексні програми розвитку, які передбачають реалізацію більшості заходів у найближчі роки. І навпаки, в погано працюючих великих сільськогосподарських підприємствах, де в першу чергу необхідно реалізувати комплексний програмний розвиток, планується невеликий обсяг заходів, реалізація яких передбачається в більш віддаленій перспективі. Це певною мірою свідчить про відсутність стилю управління, нехтування цими важливими питаннями з боку окремих керівників великих сільськогосподарських підприємств.

Розвиток інтегрованого формування – це велика багатопланова робота, в якій повинні бути задіяні практично всі підрозділи управління. Для планування, організації та координації цієї роботи доцільно створити спеціалізовану структуру програмно-цільового управління, підпорядковану безпосередньо генеральному директору. Проте ця прогресивна практика ще не знайшла належного відображення в інтегрованих утвореннях, які сформувалися.

Слід зазначити причини, що уповільнюють темпи створення інтегрованих формувань. Таким чином, зменшення обсягів товарної продукції за рахунок виникнення внутрішнього товарообігу між сільськогосподарськими підприємствами, що входять до складу об’єднаного формування, відображається на фінансово-економічних показниках окремих підрозділів, що відображається на мотивації та стимулюванні працівників. Крім того, створення нових

інтегрованих формувань стримується недосконалістю фінансових відносин. Ліквідація самостійних сільськогосподарських підприємств, розташованих на території муніципальних утворень, сільських районів і районів, призводить до припинення платежів до місцевого бюджету. Це зумовлює опір місцевих органів сільської місцевості інтеграційним процесам.

При цьому більшість інтегрованих формувань уже створено. Частина малого та середнього бізнесу, що залишилася, схильна до різних форм кооперації та інтеграції, має застарілу технічну базу, що ускладнює приєднання цих суб'єктів до більш сучасних підприємств. Міністерство не може надавати цільову фінансову, технічну та технологічну допомогу цим суб'єктам господарювання.

На початку 2000-х років використання запасів комплексних формувань було незначним і становило в середньому 25-30%. Недостатнє використання резервів і тимчасові труднощі, викликані організаційною реструктуризацією, призвели до того, що перші комплексні формування в ці роки за темпами зростання продуктивності відставали від незв'язаних самостійних сільськогосподарських підприємств. Через десять років ситуація змінилася. Комплексні формування досягли темпів зростання продуктивності праці самостійних сільськогосподарських підприємств, а в наступні роки навіть перевищили їх.

Використання резервів вплинуло на прискорення зростання продуктивності комплексних формувань. Експертна оцінка ступеня використання запасів комплексних формувань становить 60-70%. При цьому формування, створені на базі переробного підприємства чи фінансово-промислової групи, використовують запаси на 70-80%, формування, створені на базі раніше самостійних великих сільськогосподарських підприємств, – на 50%.

Аналіз показав, що на повільні темпи розвитку кооперативно-інтеграційних резервів вплинула несвоєчасна розробка проектів розвитку інтегрованих утворень, недостатнє обґрунтування проектів розвитку інтегрованих утворень або відсутність таких проектів, їх недостатнє фінансування та логістика.

7. Перспективи подальшого розвитку досліджень

Наведені дані свідчать про нагальну необхідність продовження роботи в напрямку подальшої спеціалізації та кооперації суб'єктів малого та середнього бізнесу аграрного сектору економіки у складі інтегрованих формувань.

При цьому оптимізацію структури, розмірів інтегральних утворень, а також підвищення рівня спеціалізації виробництва не можна проводити ізольовано в кожному з них. Цю проблему необхідно вирішувати комплексно, в ході вдосконалення галузевої структури в сільській місцевості, природно-економічних зонах і далі в області.

У рамках наукової концепції може бути вирішена проблема подальшого розвитку інтегрованих формувань, використання великих резервів підвищення ефективності їх роботи. Відповідно до цієї концепції комплексне формування є сучасною формою концентрації виробництва, яка найбільш повно відповідає вимозі прискореного переведення сільського господарства на інтенсивний шлях розвитку [8, 9].

Механізм впливу інституційних резервів мобілізації інтегрованих підрозділів на підвищення ефективності полягає в наступному. Перш за все, в умовах інтегрованих формувань є можливість підвищити рівень кооперації, концентрації виробництва окремих видів продукції, створити в складі формування спеціалізовані виробничі підрозділи — це призводить до економії витрат на оплату праці. Поглиблення спеціалізації виробництва дозволяє за рахунок впровадження нових технологій підвищити рівень організації праці та виробництва, рівень механізації праці, що забезпечує зростання продуктивності праці [10]. Створення у складі формувань центрів технічного обслуговування та матеріально-технічного забезпечення також впливає на ефективність, досягнуту за рахунок економії трудових ресурсів у результаті централізації різноманітних служб та покращення обслуговування основного виробництва. В апараті управління ефект досягається за рахунок економії витрат на оплату

праці за рахунок скорочення чисельності керівників середньої ланки і службовців і, головне, за рахунок кращого управління підрозділами формування за рахунок інформатизації управлінської праці.

Інтегроване формування створюється на базі реально функціонуючих сільськогосподарських підприємств, які знаходяться в специфічних умовах і повинні створювати єдине ціле. При цьому основною закономірністю ефективності такого формування є те, що концентрація ресурсів має стати початком наступної спеціалізації підрозділів формування. Їх оптимальний розмір і правильна організація праці дозволяють якнайкраще використовувати досягнення науки і техніки [11]. Оскільки в різних галузях частка виробництв, в яких може здійснюватися концентрація і спеціалізація, неоднакова. Теоретично можливий приріст продуктивності праці в комплексних формуваннях коливається. Так, у сільському господарстві вона знаходиться в межах 7-20% [12].

Якісно нова організаційно-правова форма концентрації виробництва базується на значній економічній, виробничо-технічній та організаційній інтеграції всіх рівнів [13, 14]. Таким чином, інтегровані формування мають являти собою єдині виробничо-господарські комплекси, здатні успішно вирішувати завдання подальшого розвитку сільськогосподарського виробництва та підвищення його ефективності за рахунок збільшення масштабів виробництва, поглиблення спеціалізації підрозділів, підвищення якості та конкурентоспроможності. готової продукції, впровадження нових технологій, зниження собівартості та реалізації продукції.

Слід зазначити, що на практиці створення комплексних підрозділів відбувалося в більшості випадків на основі однотипності продукції. В Україні лише 10% інтегрованих формувань сформовано за принципом сталої кооперації з переробною промисловістю. Проте створення таких інтегрованих формувань є найбільш ефективним [15].

8. Висновки

Таким чином, для прискорення темпів створення об’єднаних формувань та активізації закладених у них організаційних резервів необхідно: встановити певні пільги при виділенні фінансових інвестицій інтегрованим утворенням, що новостворені на базі малоприбуткових суб’єктів малого та середнього підприємництва; встановлює порядок сплати об’єднаними формуваннями, до складу яких входять суб’єкти підприємницької діяльності, розташовані в інших сільських місцевостях і районах, до місцевих міських бюджетів цих сільських місцевостей частини коштів пропорційно частці виробничих підрозділів у загальному обсязі виробництва; та господарської діяльності інтегрованого формування; забезпечити розроблення, експертизу та затвердження проектів створення та розвитку нових інтегрованих утворень. Основним критерієм якості проекту створення або розвитку інтегрованого утворення є значне підвищення (в 2-3 рази вище середнього по галузі) темпів зростання основних економічних показників, тобто продуктивності праці, фондовіддачі, рентабельності виробництва. Таке збільшення має бути обґрунтоване детальними економічними розрахунками, що охоплюють весь склад запасів, отриманих у результаті створення комплексних утворень.

Список літератури:

1) Бабенко В.О. (2014) Управління інноваційними процесами переробних підприємств АПК (математичне моделювання та інформаційні технології) : моногр. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Х. : ХНАУ, Х. Мачулин. 380 с.

2) Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми впровадження в агропромисловому комплексі новітніх технологій виробництва сільськогосподарської продукції на період до 2016 року: розпорядження Кабінету Міністрів України № 1650 від 23 грудня 2009 р. (2010). Офіц. вісн. України. № 1. С. 40.

3) Україна у цифрах: Статистичний збірник (2020) / за ред. Осауленка О. Г. Державна служба статистики України. К.: ТОВ Вид-во «Консультант». 240 с.

4) Аграрный сектор Украины: инвестиционная привлекательность, несмотря на несовершенное регулирование [Электронный ресурс] / IFC (Международная финансовая корпорация) (2019). АПК информ. С. 106

5) Sidorov V., Babenko V., Bondarenko M. (2017) Researching factors of innovative activities of agrarian business of Ukraine under globalization of the world economy // Innovative technologies and scientific solutions for industries. №.2. С. 70-76.

6) Семенко О. Г. Аналіз розвитку харчової промисловості України / О. Г. Семенко // Економічний вісник університету, випуск №33/1, 2017 року.

7) Трегубов О. С. (2014) Резерви підвищення ефективності управління формуванням доходів і прибутку підприємства. Економіка і організація управління. Випуск №4(19). - URL: http://jeou.donnu.edu.ua/article/viewFile/1124/1143

8) Шаріпов Ш. А. (2016) Аналіз формування і розподілу прибутку підприємства. Таврійський науковий вісник. № 11-2 (16). С.174-177.

9) Штепа Н. П. (2005) Економічний аналіз: навч. посібник. Львів: вид-во ЛКА. Ч. 2: Аналіз господарсько-фінансової діяльності. 200 с.

10) Олійник О. В. (2008) Прибутковість різних видів економічної діяльності і тенденції їх розвитку. Вісник ХНАУ. Серія: Економіка АПК і природокористування. 2008. № 7. С. 3–11.

11) Літньова Н. А. (2014) Сучасні підходи вдосконалення методології механізму управління сталим розвитком промислових підприємств. Наукові записки. № 1 (9) . С. 121-127

12) Козлов В. В. Анализ рентабельности деятельности предприятия (на примере ОПХ «Овощевод») [Електронний ресурс]. В.В. Козлов. - URL : http://journalaael.intelbi.ru/main/wp-content/uploads/2012/09/pdf

13) Донець Л. І. (2016) Управління формуванням прибутку підприємства в умовах ринкових умов формування господарювання: монографія. 2016. Донецьк : Вид-во ДНУЕТ. 255 с.

14) Аметов Р. Ф. (2003) Виробнича функція в економічному зростанні. Економіка України. 2003. № 12. с. 40-45

15) Гончаров П. В. (2015) Аналітичні можливості бухгалтерської (фінансової) звітності в управлінні інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств АПК. Фундаментальні дослідження. №2. Частина 5. С. 1017-1022.

Justification of the prospects for the development of integrated entities in the agriculture of Ukraine

Natalia Danik
Department of Economics, Management and Finance, Faculty of Natural Sciences, Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlynskyi, Mykolaiv, Ukraine
ORCID 0000-0001-5821-6232

Artemiy Torlopov
Department of Economics, Management and Finance, Faculty of Natural Sciences, Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlynskyi, Mykolaiv, Ukraine

---

Abstract: One of the key problems of Ukrainian agriculture, which limits the possibilities of strategic development, effective use of resource potential, and innovative modernization, is the problem of structural disorganization of inter - sectoral interaction of agricultural enterprises, processing enterprises, lack of systematicity in the management of this process. The article analyzes ways of obtaining financial results of agricultural formations in Ukraine and their improvement. Many of them have achieved good results during their work, which confirms the advantages of large-

scale production. It is claimed that the problem of the further development of complex formations can solved within the framework of the scientific concept, according to which complex formation is a modern form of concentration of production, which most fully meets the requirement of accelerated transfer of agriculture to the path of intensive development. The implementation of this concept allows you to mobilize organizational reserves to increase the efficiency of integrated formations. The main tools of the mechanism of its implementation are considered: increasing the level of cooperation and concentration, creating service centers and specialized production units, reducing the number of middle managers, increasing the level of work organization and the quality of management due to informatization. It is proposed to speed up the pace of creation of associations and strengthen their established reserves to establish certain financial benefits, to review the procedure for enrollment in local budgets, to ensure the development and examination of projects for the creation and development of new united units. In the conditions of a multi-system economy, the development of globalization processes, the structural imbalance of territorial management is manifested in the disproportion of the levels of development of the links of the production and value chain and the non-equivalence of inter-branch exchange, institutional restrictions on the development of the competitive environment of local agro-food markets, the degradation of social infrastructure, as well as the inconsistency of the structural parameters of the development of territorial agriculture are target orientations of agrarian policy at the macro level.

Key words: globalization, agricultural holding, agro-formation, integration, agriculture, efficiency, production, changes, development